

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobota dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami wynosi: na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zr. 48 kr., na pocztę lwowskiej 5 zr. 12 kr., na wszelkich innych pocztach 5 zr. 36 kr. mon. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A

L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje Doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w dodatku płaci się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płaci się podług tego, ile na zwyczajny druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Wtorek

N°. 95.

17. sierpnia 1847.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Wiednia: Nagrody udzielone przez JKMość za odznaczenie się w przeszlorocznych wypadkach w Galicyi.

Wiadomości zagraniczne: Hiszpanija: Angielskie wojenne statki w obliczu Barcelony. Anglija: Powrót W. Księcia Konstantego do Londynu. — Wybory do nowego parlamentu. — Anglija nie chce zezwolić na interwencję w Szwajcaryi.

Francyja: Koniec tegorocznych posiedzeń obu izb. — Pogłoski o zmianie gabinetu.

Włochy: Eskadra pod dowództwem księcia Joinville w obliczu Neapolu.

Prusy: Odprawa królewska dana sejmowi na przedłożone zdania i wnioski. — Proces naprzeciw Polakom (Ciąg dalszy). — Sprawozdanie o odkrytym w r. 1846 spisku rewolucyjnym celem przywrócenia Polski w dawnych granicach (Ciąg dalszy).

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Sadowy. — Z Olomuńca.

Dodatek nadzwyczajny: Sprawozdanie o tegorocznych wycieczkach konnych we Lwowie.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia. —

JKMość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 10go lipca b. r. miejscowym sędziom w położonych przy Tarnowie poddańczych gminach Grabówce, Zabłociu i Strusinie, Antoniemu Lazarowskiemu, Józefowi Setlak i Wojciechowi Figacz za pełną zasług ich czynność podczas przeszlorocznych rozruchów w Galicyi, nadać małe złote cywilne honorowe medale na wstążce.

JKMość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 31. lipca b. r. miejscowemu sędziemu Maciejowi Cießła w Bidaczowie, obwodzie rzeszowskim, za długoletnią i pełną zasług jego czynność nadać mały srebrny cywilny honorowy medal na wstążce tudzież pieniężną nagrodę.

Opróżniony honorowy urząd wice-dyrektora gimnazyjum w Buczaczu, nadała c. k. nadworna komisya nauk tamtejszemu proboszczowi Maciejowi Andrzejowskiemu.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Od granicy hiszpańskiej, dnia 5. sierpnia. List prywatny z Barcelony, pisany przed samem odejściem poczty, zawiera tę wiadomość, że do zatoki Barcelońskiej zawinęło około dwadzieścia angielskich statków wojennych, między którymi jest także kilka wielkich okrętów, i że przybycie tych zbrojnych sił zrobiło w tém mieście wielkie wrażenie.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu dnia 7. sierpnia. Jego Cesarzowiczowska Wysokość Wielki Książę Konstanty przybył tu znowu dnia 2. b. m. z swęj podróży po prowincyjach.

W wyborach dla hrabstw angielskich, które dotychczas ogłoszono, uzyskali whigowie niejaką liczbę stronników, jednak dawna partyja torryowska, jak się można było spodziwać, utrzymuje tam zawsze jeszcze znaczną przewagę. Widać oczywiście, że charakterystycznem znamieniem nowego parlamentu będzie znaczna część radykalnych członków, która niebawem jako systematyczna opozycyja przeciw lordowi John Russell wystąpi.

Sprawy szwajcarskie zwracają tu na siebie wielką uwagę. Książę Broglie otrzymał polecenie zaproponowania konferencyi w Londynie o sprawie szwajcarskiej, ale angielski rząd nie przyjął tego, i nie chce dozwolnić, aby jakowe mocarstwo mieszało się wprost w sprawy szwajcarskie.

Francyja.

Z Paryża dnia 9. sierpnia. Izba deputowanych została dziś zamkniętą o drugiej godzinie po południu.

Izba parów odbyła dnia 7. b. m. ostatnie swe posiedzenie, i na takowém przyjęła 124 głosami przeciw 7 wniosków do ustawy o zaciągnięciu pożyczki 350 milionów franków, równie jak i 115 głosami przeciw 5, budżet dochodów.

Pogłoski o zmianie gabinetu, które już od czternastu dni krążą, nabierają coraz większej wagi. Słychać, że Król przywołał do siebie prefekta policyi Delessert, aby go tenże zawiadomił o publicznej opinii; poczem w zamiarze utworzenia nowego gabinetu, związano stosunki z hrabią Molé. Hrabia ten, którego wymieniają jako przyszłego prezydenta rady gabinetowej, był w ośmiu dniach trzy razy na prywatném posłuchaniu przyjmowany. Słychać, że z panami Dufaure i Passy już się porozumiano, ale trudność zachodzi z panem Billault, który żąda zmiany systemu, a jeżeliby izba temu się sprzeciwiała, więc żąda, ażeby ją rozwiązano.

Włochy.

Z Neapolu dnia 27. lipca. Wczoraj podczas zachodu słońca zawinęły do naszej zatoki cztery wytworne francuzkie wojenne parostatki. Przybyły one z Palermo i zapowiedziały, że pod rozkazami księcia Joinville zbliża się cała eskadra. Mały parostatek *Pinguin* przybył już z Tuluonu z depezbami dla tegoż księcia, który w cudzoziemskim pałacu w Chiotamone mieszkać będzie. Podobno od tych depezb zależy być krótszy lub dłuższy jego pobyt w Kastellamare. Zresztą słychać, że książę Joinville jest istotnie cierpiący.

Prusy.

Odprawa Sejmu.

My Fryderyk Wilhelm, z Bożej łaski, Król pruski i t. d. oświadczamy Naszym wierzonym na piérwszy połączony Sejm niedawno temu zgromadzonym Stanom, Nasze łaskawe pozdrowienie, i dajemy im na przedłożone Nam zdania i wnioski, o ile w tej mierze już Naszemi rozporządzeniami z dnia 23. kwietnia,

1. maja, 1. czerwca, 3. czerwca i 24. czerwca b. r. niezadecydowano, następującą rezolucyję:
I. Na oświadczenia o przedłożonych propozycjach.

1. Wniosek do ustawy o wyłączeniu poszlakowanych osób ze stanowych zgromadzeń, poddano starannemu przejrzeniu, w którym ile możności miano wzgląd na uczynione przez obie kuryje Naszych wiernych Stanów uwagi. Następnie na propozycję ministerjum stanu zamieniliśmy to w ustawę i nakazaliśmy jej ogłoszenie w zbiorze ustaw.

2. Toż samo rozumie się co do ustawy o stosunkach żydów. Jeżeli resztą podczas obrad nad tą ustawą kuryja stanu rycerskiego, miast i gmin wiejskich w swoim zdaniu z dnia 24. czerwca b. r. zaproponowała: aby wyrzecz przyzwolenie zawierania małżeństw między Chryścijanami a Żydami, to zdaje się, iż przytem nierozważyła, że ta propozycja ściąga się do przedmiotu, który należąc do powszechnego prawa małżeństw, równie blisko dotyka Naszych chrześcijańskich jak i żydowskich poddanych, a który przeto w ustawie dotyczącej litylko stosunków żydów, zatwierdzonym być nie może. Ztąd idzie, że ponieważ owa propozycja zostaje poza obrębami przedłożonego wniosku do ustawy, więc takowa powinna być dostać się do Nas tylko tą drogą, która ustawami dla petycyj jest przepisana. Nie ma więc powodu do wydania w tej mierze rezolucyi.

3. Ponieważ kuryja trzech Stanów, przedłożony wniosek do ustawy względem oszacowania włościańskich gruntów i popierania dobrowolnych układów względem puścizny włościańskich właścicieli, nie znalazła za odpowiedni interesowi włościańskiego stanu, postanowiliśmy więc na ten raz pominąć ten wniosek i dla tego rozporządzeniem Naszem z dnia 14. maja b. r. uwolniliśmy już kuryję magnatów od naradzania się nad nim.

4. Ponieważ Nasze wierne Stany uchylili się od dania swego przyzwolenia na zaciągnięcie mającej być uprocentowaną i umarzaną z funduszu żelaznej kolei, pożyczki w zamiarze przedsięwzięcia zbudowania wielkiej pruskiej wschodniej kolei i zostających z nią w związku mostów tudzież innych budowli, tedy niewidzimy żadnego powodu, dla czegoby według połączonej z tem oświadczeniem propozycyi Naszych wiernych Stanów, na przyszły połączony Sejm dalszą propozycję względem wykonania rzeczonych kolei przedkładano. Dla tego niemożemy dawać nadziei do takowej propozycyi, owszem zastrzegamy Sobie, względem dalszego prowadzenia budowy tej kolei naka-

zanemi przez stanowe oświadczenie względami i przez nagłace domaganie się zasiłków od państwa dla wsparcia innych szczególnie ważnych kolei żelaznych, wydać dalsze rozporządzenia z przestrzeganiem największej oszczędności i czasu.

5. Jeżeli Nasze wierne Stany odrzuciły wnioski do ustawy względem zniesienia podatku od młwa i rzezi, ograniczenia podatku klasycznego i zaprowadzenia podatku dochodowego, a w tymże samym czasie podały powszechną propozycję, aby

»dla ulżenia danin najuboższej klasy zmniejszono nie tylko podatek od młwa i rzezi, lecz także i w miastach obowiązanych do płacenia podatku klasycznego, a pokrycie wynikającego ztąd niedoboru, aby przeniesiono na majątne klasy, «

tedy poznajemy w tej propozycji zupełną zgodność życzeń Naszych wiernych Stanów z temi zamiarami, przez które My mając ojcowski wzgląd na położenie mnićj majątnych klas ludu, byli spowodowani pomienione wnioski do ustawy zaproponować. Dla osiągnięcia rzeczowego zamiaru uważaliśmy za stosowny podatek dochodowy, gdyż trudno znaleźć inny środek, którymby majątnych i bogaczy w odpowiednim ich majątkowi stosunku do ciężarów krajowych pociągać, a przeto dla mnićj majątnych niejaka ulgę przynieść można. Wszakże gdy Nasze wierne Stany w to się niezapuściły, tedy weźmiemy pod troskliwą rozważkę, czy ten zamiar inną niż tu wymienioną drogą nie dalby się osiągnąć. Aż dotąd muszą podatki od młwa i rzezi tudzież podatek klasyczny pozostać niezmiennymi, przyczem jest to dla nas zaspokojeniem, żeśmy z obrad Naszych wiernych Stanów dowiedzieli się, iż według zdania wielu miejskich deputowanych, panuje w kraju większe zadowolenie z podatku od młwa i rzezi, niż jak się tego po nadesłanych z wielu prowincjonalnych sejmów i pojedynczych miast propozycji, spodziewać można było.

6. Ponieważ Nasze wierne Stany niewyraziły się za tem, aby publiczny skarb przyjął na siebie gwarancję za mające być założonemi dla wykupienia włościańskich gruntów banki rentowe, więc na przyszłość przy wydawaniu prowincjonalnych ustaw o tym przedmiocie, niebędziemy dawali dla rentowych listów rękojmi państwa, gdyż takowa rękojmia, aczkolwiek według wszelkiej przezorności jest materialnie mało znacząca, jednakże przez objętość jest nazbyt wielkiej imiennnej wagi, niż abyśmy do tego mieli się zapewnić przy-

zwolenia Naszych wiernych Stanów. Zresztą tym prowincjom, które o założenie takowych rentowych banków prosiły, każemy na przyszłym zgromadzeniu ich stanów, przedłożyć odnoszące się do tego propozycje i będziemy czekać, czy inne prowincyje także też samo wyrażą życzenie.

7. Ponieważ Nasze wierne Stany oświadczyły, że przystają na propozycję względem założenia prowincjonalnych kas posilkowych z publicznego skarbu w kwocie półtrzecia miliona talarów, następnie ponieważ obrany z ich grona wydział ma się naradzić z Naszym ministrem spraw wewnętrznych nad powszechne zasady założenia kas namienionych, więc każemy przyszłym prowincjonalnym sejmom przedłożyć odpowiednie propozycje, aby te instytucje, po których się spodziewamy istotnego poparcia interesów prowincjonalnych, czem prędzej do skutku przyjść mogły.

8) Potwierdzamy niniejszém przedsięwziętém przez Nasze wierne Stany wybory członków stanowych wydziałów i ich zastępców, przyczem ze względu na podane przez niektórych deputowanych do protokołu wyborów oświadczenia dodajemy, że, dopokąd się nie skłonimy do zmienienia rozporządzeń z dnia 3. lutego b. r., dotąd pozostają dla połączonego wydziału i dla stanowej deputacji co się tyczy długów państwa te upoważnienia, które im według rzeczonych rozporządzeń i według Naszych odnoszących się do tegoż deklaracyj z dnia 21. czerwca b. r. przynależą.

Ponieważ obrani przez wiejskie gminy prowincyi nadreńskiej do stanowego wydziału deputowani nieprzyjęli przypadłych na nich wyborów, a obierający członkowie sejmku, w skutek tego odmówienia, niechcieli przedsięwziąć nowych wyborów, więc wiejskie gminy prowincyi nadreńskiej nie będą miały z powodu tego postępowania w stanowym wydziale zastępców, aż do przyszłego prowincjonalnego sejmku.

II. Na petycjie stanowe

1) Stosownie do życzeń Naszych wiernych Stanów przyspieszone będzie ile możności rozporządzenie względem nowego kościelnego regulaminu dla wojska.

2. Do propozycji połączonego sejmku względem zezwolenia, aby posiedzenie deputowanych miast były jawne, przychylił się wydanem z dnia wczorajszego rozporządzeniem. Takowe rozciąga się, jak się samo przez się rozumie, także na te miasta prowincyi nadreńskiej, którymeśmy przejrzały regulamin miast nadali, albo na przyszłość na ich propozycję nadamy. Przeciwnie zaś do prośby o

rozciągnięcie tego rozporządzenia także na posiedzenie deputowanych gmiu i burmistrzostw prowincyj nadreńskich niemożemy się przychylić dlatego, ponieważ według §1u 13go pierwszego rozporządzenia z dnia 3. lutego b. r. połączony Sejm niepowinien był mieć względu na odnoszącą się do tego, li tylko zmiany prowincjonalnej ustawy dotyczącej propozycyję ani też do Naszej wiadomości podawać.

3. Zaproponowane przez Nasze wierne Stany zniesienie należności za kartki pobytu, zostaje w najściślejszym związku z naradzeniem się już na prowincjonalnych sejmach wnioskiem do ustawy względem szportulów dla niższych władz administracyjnych, owoż przedmiot ten przez ogłoszenie tej ustawy załatwionym będzie.

4. Zaproponowane przez Nasze wierne Stany zmiany regulaminu o toku czynności na połączonym Sejmie, podamy pod bliższe rozpoznanie, i przed utworzeniem przyszłego połączonego Sejmu, każemy mieć wzgląd w tej mierze przy wypracowaniu nowego regulaminu.

5. W propozycyi:

aby rozciągnięcie jawnego i ustnego postępowania w sprawach kryminalnych we wszystkich prowincjach monarchii, w których kryminalny porządek jest obowiązującym, przyspieszyć i stojące naprzeciw temu przeszkody usunąć,

widzimy pocieszający dowód tego, że ustawa z dnia 17. lipca z. r., równie jak i rozporządzenie z dnia 7. kwietnia b. r. znalazły odpowiednie Naszym ojcowskim zamiarom uznanie. Nakazaliśmy Naszemu ministrowi sądu sprawiedliwości poczynić potrzebne przygotowania dla zaprowadzenia czempredziej rzeczowego postępowania we wszystkich tych prowincjach, w których kryminalny porządek jest obowiązującym z uwzględnieniem różnych prowincjonalnych stosunków, równie jak i uczynionych w przeciągu tego czasu doświadczeń.

W dokumencie Naszych powyższych najlaskawszych rezolucyji kazaliśmy niniejszą odprawę Sejmu napisać, i zatwierdzając ją własnoręcznym podpisem, zostajemy dla Naszych wiernych Stanów w łasce przychylni.

Dan w Sansouci dnia 24. lipca 1847.

(L. S.) (Podpis) Fryderyk Wilhelm.
Książę Pruski.

Boyen. Mühler. Eichhorn. Thile. Savigny. Bodelschwingh. Hrabia Stolberg. Uhdén. Canitz. Düesberg.

Z Berlina d. 5. sierpnia. Posiedzenie sądowe rozpoczęło się dzisiaj o godzinie ósmiej w obecności tych samych obżalowanych, jak

podczas indagacyi dnia 3. sierpnia, debatą nad językiem, którym się obżalowani tłumaczyć mają, a potem przystąpiono do indagacyi Bronisława Dąbrowskiego. Tenże urodził się w Winagórze obwodzie średzińskim, jest synem zmarłego wojewody polskiego i generała konnicy Dąbrowskiego, religii katolickiej. Wychowany w Dreźnie, dostał się w roku 1834 do uniwersytetu w Lipsku, r. 1835 przybył do Berlina, gdzie pod wiosnę następnego roku wstąpił jako ochotnik do brygady artyleryi gwardyi, dla uczynienia zadość swojej wojskowej powinności. W r. 1837 objął zarząd swoich dóbr w Wielkiem Księstwie, poczem w roku 1842 ożenił się z Weroniką Łacką. Po wystąpieniu z czynnej służby wojskowej, został *seconde*-porucznikiem w artyleryi landwerów, lecz w roku 1844 był przeniesiony do drugiego zaciągu.

Dąbrowski był założycielem klubu jekojów, i miał późniój żywy udział w znanych wypadkach podczas polowania w Czewożewie. Zawiadomiony już od kilku lat o bytności i dążeniach towarzystwa demokratycznego, oświadczył Ludwikowi Mierosławskiemu, iż gotów jest przyczynić się do przywrócenia niepodległości polskiego narodu i odąć czynnie popierać powstanie. Z końcem stycznia 1846 zaprowadził go zbiegły Teofil Magdziński do pomieszkania nauczyciela T. Leciejewskiego, gdzie także architekta Röhra — przewodźcę powstania dla Litwy tudzież zbiegłego W. Dzwonkowskiego i Mierosławskiego zastali. Tu znalazł ten ostatni, że już we wszystkich polskich prowincjach przygotowane jest powstanie, przeznaczył Dąbrowskiego na naczelnika powstańców na prawym brzegu Wisły, wyswiecił na mapie namieniony już plan operacyi, i przyrzekł mu dać także instrukcyję na piśmie. Dąbrowski przyjął dowództwo, otrzymał mapy obejmujące przeznaczone dla niego obwód, i odjechał dnia 7. lutego 1846 wraz z Dzwonkowskim do Kuflewa majątności swej żony, leżącej za Warszawą, dla przybycia na przeznaczoną widownię,

Podobnież i w królestwie działał w zamiarze powszechnego powstania, przywiózł kupcowi Dobryczowi w Warszawie dotyczące rewolucyi listy, umawiał się u tegoż z innymi spiskowymi, i został odesłany do Pantaleona Potockiego. Również czynił przygotowania do zbrojnego powstania, gdy był w Kuflewie; rozpoznawał wraz z Mireckim okolicę i fortecę Demblin, na którą napaść wypadało; umówił się z Rupprechtem i Po-